

Intervju Zvonko Bušić

Hrvatski emigrant za Večernjak o potpori Milanu Bandiću, bh. Hrvatima, trećem entitetu...

U Hrvatskoj postoje političko-medijske strukture koje potiču prezir prema Hrvatima iz BiH

Ivana Mikulić
bih@vecerniji.net

Zvonko Bušić Taik, hrvatski emigrant, koji je zbog otmice zrakoplova proveo 32 godine u američkim zatvorima, govori o Hrvatskoj kakvu je on zamišljao, o predsjedničkim izborima u Hrvatskoj, o Gorici...
Budući da su predsjednički izbori u RH proteklih dana izazvali vrlo negativne reakcije prema Bandiću i Hercegovcima, kako Vi komentirate činjenicu da Hrvatska očitno ne podnosi dijasporu?

Ne možemo reći da Hrvatska ne podnosi dijasporu. Moramo izbjegavati tako teške, jake i emotivne izričaje. Svjestan sam da se Hrvati u BiH osjećaju povrijeđeni i odbačeni, ali nije ih odbacila Hrvatska, niti ih može odbaciti hrvatski narod jer je to nemoguće – ta mi smo kroz povijest obnavljali hrvatski vitalitet, mi smo jedan od njegovih najvitalnijih dijelova! Osim toga, zar nismo svi mi korijenski povezani? Koliko je Hrvata u Hrvatskoj podrijetlom iz BiH? Mnogstvo! Nije li to jedan te isti narod? Hrvatska duša je nerazdjeljiva, zato se ne smijemo prepuštati takvim razmišljanjima koje nam nameću oni koji u Hercegovcima vide sinonim za najveća zla. Ako netko ne podnosi dijasporu i gaji predrasude, posebno prema Hercegovcima, onda je to politika koja je zagovarala hrvatsku krivnju u BiH, onda su to neki političari i dio medija koji su optuživali vlastitu zemlju da je izvršila agresiju na BiH! U Hrvatskoj postoje političko-medijske strukture koje potiču diskriminacijski prezir prema Hrvatima iz BiH i koje bi najradije da nestanemo. Zato je iz tih krugova i potaknut agresivni otpor prema samoj činjenici predsjedničke kandidature Milana Bandića. Sigurno je da mu takvi krugovi i na samo podrijetlo gledaju kao otegotnu okolnost, iako to nije i jedini razlog. Bandić im je problem jer nije pod njih-

vim nadzorom, nepredvidiv je i, vjerujem, neovisan. Moramo razmišljati trezveno: Ivo Josipović se pokušavao dodvoriti Hrvatima iz BiH, pravnički se i u rukavicama izjasnio o njihovu pravu na glasovanje po načelu legaliteta, iako je poznato da o tomu ima isto mišljenje kao i Vesna Pusić – da im to pravo treba oduzeti! Zato bi bilo paradoksalno da Hrvati u BiH glasuju za Josipovića koji bi ih sutra, kao Hrvate s hrvatskim putovnicama, proglasio za građane drugog reda i tražio izmjenu zakona po kojima više ne bi smjeli glasovati na hrvatskim izborima! Jednako tako, velika je zabluda da njihovi glasovi ne utječu na ove predsjedničke izbore! Ako bi Hrvati u BiH masovno izašli na birališta, sigurno bi utjecali na izbor trećega hrvatskog predsjednika! Zato ne smiju nasjedati defetizmu koji im podmeću stanoviti krugovi u Hrvatskoj, samo da ih obeshrabe, kako bi odustali od glasovanja!

Znači, po Vama, Milan Bandić može poboljšati položaj bh. Hrvata?

On je sin ovih naših krajeva i mislim da može najbolje razumjeti sudbinu i položaj

Hrvata u BiH. Kao hrvatski predsjednik imao bi priliku pokrenuti vanjsku politiku koja bi se aktivnije stavila u službu rješenja njihova statusa, a to nije moguće, uvjeren sam, bez predlaganja trećeg entiteta. Bandić bi imao moralnu obvezu učiniti sve što je u njegovoj političkoj i diplomatskoj moći za poboljšanje statusa Hrvata u BiH. Što se tiče Hrvatske, Bandić bi mogao biti predsjednik koji nije opterećen bilo kakvom stranačkom mašinerijom koji bi joj donio novu dinamiku, novi, vrlo pozitivni aktivitet. Bandića sam doživio kao čovjeka nevjerojatne energije, koji je motivator, pokretač, koji ljude motivira na rad i djelovanje. A u hrvatskoj depresiji i malodušju, takav predsjednik mogao bi biti generator pozitivnih promjena.

Već je prošlo neko vrijeme otkako ste se vratili u Hrvatsku. Je li ovo Hrvatska za koju ste se borili i koju ste sanjali?

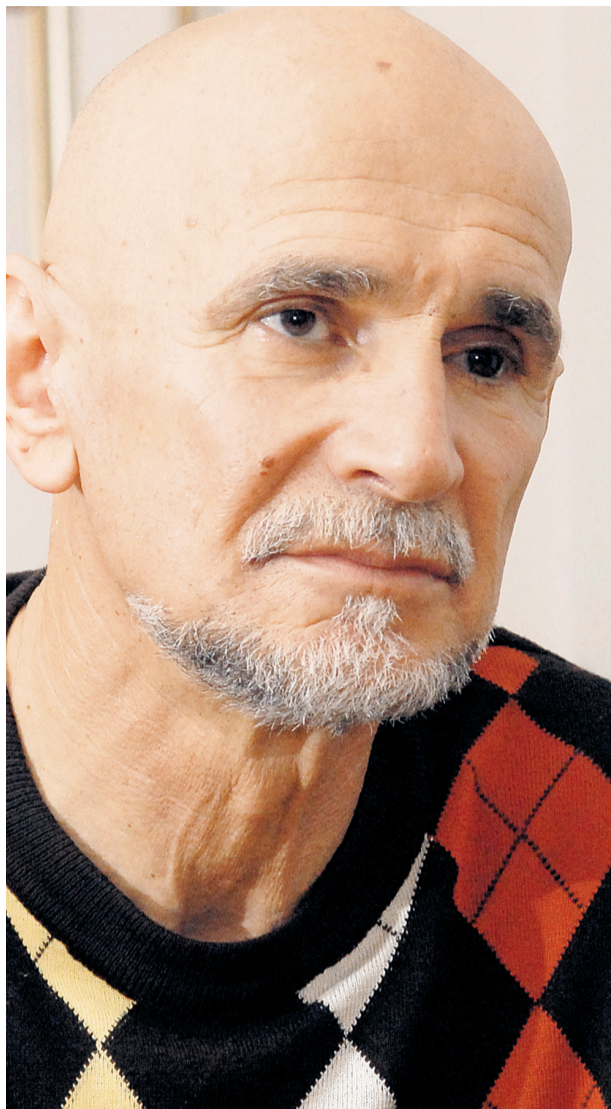
Moj hrvatski san nije bio ni iluzija ni utopija! Nisam sanjao nestvarnu Hrvatsku, nego slobodnu zemlju, domovinu svih Hrvata i svih onih koji je vole kao svoju. Svjestan sam da postojeća

Potporna Milanu Bandiću od Bušića i Thompsona

Kako će biti pravedna zemlja kojom se upravlja iz Haaga?

■ Sada je trenutak kad se birači moraju probuditi i pokrenuti, ne dopustiti da krajnje lijeva manjina zbog pasivnosti većine odvede ovu zemlju u bezličnost i sivilo gdje će nam glavnu političku dinamiku donositi nove aktivnosti haaškoga tužiteljstva. I dijaspora, posebno Hrvati u Bosni i Hercegovini, moraju se probuditi i glasovati za onoga koji ih poznaje i razumije, i koji bi im trebao obećati da će kao predsjednik Hrvatske raditi na poboljšanju njihova položaja – a ne treba se ni ustručavati razmišljati o predlaganju trećeg entiteta

kao realnog političkog rješenja. Hrvatska treba predsjednika od akcije koji će i njezinu vanjsko-političku poziciju dinamizirati, učiniti je subjektom, a ne objektom djelovanja iz dva ili tri središta svjetske moći. Milan Bandić biračima u ovom trenutku šalje najistinitiju poruku: jedino se vlastitim radom možemo izvući iz posvemašnje krize, sve drugo su floskule, bez rada nema ni slobode, ni napretka, ni samostalnosti. Pa tako ni pravde o kojoj govori Josipović, jer kako će biti pravedna zemlja kojom se upravlja iz Haaga, Bruxellesa ili Washingtona!?

Poziv na izbore

Predsjednički izbori su povijesni za bh. Hrvate

Drugi krug predsjedničkih izbora u Republici Hrvatskoj povijesno je i sudbonosno raskrižje za cijeli hrvatski narod, a posebno za Hrvate u Bosni i Hercegovini. Zato svi oni koji ostanu pasivni i ne izidu na ove iznimno važne izbore, samim tim pristaju na poraz, na potpuno poništenje naše narodne memorije, ponosa i dostojanstva, svega što je krvlju stečeno i obranjeno u Domovinskom ratu. Znam da su mnogi, zbog brojnih razočaranja, postali sasvim ravnodušni prema svemu, i stoga posebno apeliram na njih i želim ih podsjetiti na našu pojedinačnu i kolektivnu odgovornost prema svim proteklim generacijama i svim budućim hrvatskim naraštajima. Ukratko, svim Hrvatima Bosne i Hercegovine svesrdno poručujem da izidu na izbore i glasuju za gospodina Milana Bandića. Uvjeren sam da je svaki glas korak naprijed na putu prema konačnoj uspostavi hrvatskog entiteta u Bosni i Hercegovini. Koristim priliku da svima zaželim sretnu i blagoslovljenu 2010. godinu.

Hrvatska ima svoje nedostatke, ali i velike, goleme, neiskorištene potencijale. Svjestan sam da je to i jedina stvarna Hrvatska. Druge nemamo. Ako se ona ne poklapa s našim snovima, onda je ne treba prepustiti glibu, nego moramo uprengnuti sve svoje snage da je iz gliba izvučemo! Ne želim, stoga, kazati da ovo nije ta Hrvatska, niti zdvajati nad njom – mogu reći da nije u političkom, moralnom i duhovnom smislu onakva kakvom su je mnogi željeli, ali je na nama da se potrudimo i da nešto promijenimo, jer ova je Hrvatska jedina koju imamo, jedina ona koja je stvarna. Kakvom je mi učinimo, takva će biti! Proputovao sam sve hrvatske krajeve i upoznao mnoge divne ljude, i mogu vam reći da sam veliki optimist! Mi imamo ljudski i kreativni potencijal, samo ga treba probuditi, osokoliti i organizirati! Ja i dalje vjerujem u hrvatski narod. Ne gubite nadu! Mi imamo budućnost!

Planirate li možda osnovati svoju stranku?

Ne razmišljam sada o tome. Svu svoju energiju usmjeravam prema stvaranju pozitivnog ozračja među našim ljudima. Mnogima je potrebno ohrabrenje, prijateljstvo, solidarnost. Moramo pomagati jedni drugima, biti solidarni. Previše je podjela i zlobe među Hrvatima.

Siromaštvo, besparica, moralna kriza... Sve ovo je pogodilo i BiH i Hrvatsku. Kako gledate na to?

Ne smijemo emotivno gledati na našu stvarnost, koja je teška u ekonomskom

i moralnom smislu, ali je najgore prepuštati se negativnim osjećajima i gorčini. Tako nećemo ništa promijeniti, nego prepustiti domovinu onima koji joj pokušavaju ubiti dušu, a narodu svaki ideal! Neće nam drugi promijeniti život ako mi sami nešto dobro ne učinimo. Neće nam stranci zemlju učiniti boljom za život, ako se sami ne potrudimo. Neće nam Bruxelles donijeti blagostanje ako ne radimo i ne stvaramo sami svoje vrijednosti. Zar nam toliki uspjesi u Domovinskom ratu nisu bjelodano pokazali kada se pouzdaju u sebe i u svoje vlastite snage? A naša domovina nije samo lijepa, nego je i bogata, i ako se probude, pokrenu i organiziraju duhovni, umni i fizički potencijali našeg naroda, rezultati neće izostati i pokazat će se da je tek pred nama pravo hrvatsko proljeće i puni procvat duše hrvatskoga čovjeka i naroda. Želim usput dodati da u mojoj viziji, u skoroj budućnosti vidim u Americi još težu gospodarsku krizu i vrlo velike nemire. To bi lako moglo potaknuti brojne Hrvate i hrvatske potomke koji žive u preoceanskim zemljama da svoje poglede i svoje nađe usmjere natrag, prema svojoj staroj i jedinoj pravoj domovini. U mojoj viziji također vidim da bi upravo ti Hrvati i njihova djeca uveliko mogli popraviti današnju negativnu demografiju i tako vratiti život u naša opustjela sela, u naša plodna polja, u naše polumrtve gradiće.

Planirate li se vratiti u Goricu?

Meni je vrlo jasno da su sloboda i dostojanstvo jednog naroda, kao velike, proširene obitelji, preduvjet sreće i blagostanja pojedinačnih obitelji, i preduvjet slobode i dostojanstva svakog pripadnika tog naroda. U tome se krije dubinski smisao i tajanstvena snaga domoljublja, što daleko nadmašuje lojalnost bilo kojoj ideologiji, klasi i političkom sustavu, ili slijepoj privrženosti materijalnim dobrima.

Ipak, priznajem da moje domoljublje nije umanjilo moj lokal-patriotizam, jer sam, kao i svi normalni ljudi na svijetu, emocionalno vezan za rodno mjesto i zavičajno podneblje. Svaki posjet mojoj dragoj Gorici okrijepi moju dušu i napuni moje baterije. Ne znam kako će se stvari odvijati, ali za sada nije u planu moj stalni povratak u Goricu.

Kako rekoh, prošlo je nekoliko mjeseci otkako ste se vratili. Kako se danas osjećate, jeste li se navikli na slobodan život?

Moram priznati da se još uvijek nisam sasvim navikao na život na slobodi, a iskreno govoreći, na mnoge se stvari ovog današnjeg života i ne želim navikavati. Prošlo je tek 17 mjeseci otkako sam se vratio u domovinu, što nije ni pet posto vremena provedenog u zatvoru. O mojim dojmovima, susretima i doživljajima nakon povratka, govorit ću detaljnije, nadam se, kad se svi dojmovi pomalo slegnu. A vjerujem da ću imati što kazati i o svojem životu, o svojim sjećanjima i iskustvima. No, o tomu – kad bude vrijeme.